

УДК 373.5.015.311:331(07)

DOI: [10.35619/pse.vi6.170](https://doi.org/10.35619/pse.vi6.170)

Наталія СИМОНОВИЧ

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри технологічної, професійної освіти
та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-3384-5152
e-mail: nataliia.symonovych@rshu.edu.ua

Олена ШУРИН

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри технологічної, професійної освіти
та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-8804-7860
e-mail: olena.shuryn@rshu.edu.ua

Катерина КУРИШКО

вчитель технологій,
Немовицького ліцею Немовицької сільської ради,
Сарненського району, Рівненської області
с. Немовичі, Україна
ORCID: 0009-0007-1016-9861
e-mail: katrysamarkovaaa@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Анотація. У статті розглянуто проблему формування творчих здібностей учнів на уроках технологій засобами практичних методів навчання в умовах сучасної трансформації освітнього процесу. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розвитку творчої, ініціативної, компетентної особистості, здатної до самостійного мислення, проектної діяльності та практичного застосування знань у різних сферах життєдіяльності. Обґрунтовано значення освітньої галузі «Технології» як ефективного середовища для розвитку креативності, технічного мислення, уяви, художньо-естетичного смаку та здатності до самореалізації учнів.

Проаналізовано наукові підходи до трактування сутності творчих здібностей у психолого-педагогічній літературі та визначено роль діяльнісного підходу у формуванні творчого потенціалу здобувачів освіти. Встановлено, що ефективність розвитку творчих здібностей значною мірою залежить від використання практичних методів навчання, які

забезпечують активну участь учнів у навчально-пізнавальній і творчо-проектній діяльності. Особливу увагу приділено проектній діяльності, проблемному навчанню, інтерактивним методам, методам творчого пошуку, самоаналізу та рефлексії.

Розкрито можливості використання практичних методів навчання на різних етапах уроку технологій, зокрема в модулі «Краса і здоров'я». Охарактеризовано їхній вплив на розвиток самостійності, творчого мислення, здатності до імпровізації, ухвалення нестандартних рішень і створення власного освітнього продукту. Визначено, що системне використання практичних методів навчання сприяє формуванню творчої, соціально активної та технологічно компетентної особистості учня.

Ключові слова: творчі здібності, уроки технологій, практичні методи навчання, технологічна освіта, творче мислення, проектна діяльність, креативність, інноваційні освітні підходи.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток технологій, науки, глобалізаційних процесів та цифровізації безпосередньо впливає на формування особистості учня, потребує гнучкості освітніх систем і змушує переглядати традиційні підходи до навчання, орієнтуючи їх на розвиток компетентностей, креативності та здатності до самостійного мислення. Зростає суспільний запит на те, щоб освітня система не просто передавала знання, а створювала умови для самоактуалізації, ініціативи, творчого мислення та здатності діяти в нових умовах.

Важливу роль у розвитку творчих здібностей учнів відіграє освітня галузь «Технології», оскільки саме уроки технологій мають значний практичний потенціал для розвитку уяви, конструкторського мислення, творчої активності, художньо-естетичного смаку та здатності до проектно-технологічної діяльності. Практична спрямованість предмета створює умови для активного залучення учнів до різних видів творчої діяльності: моделювання, конструювання, виготовлення виробів, розроблення власних проєктів, експериментування з матеріалами й технологіями.

Водночас у практиці шкільного навчання нерідко спостерігається переважання репродуктивних методів навчання, орієнтованих переважно на відтворення готових знань і дій, що недостатньо сприяє розвитку творчого потенціалу учнів. Недостатню уваги приділено використанню практичних методів навчання, які забезпечують активну пізнавальну діяльність школярів, стимулюють їхню самостійність, ініціативність та творче мислення.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Сутність, структуру та умови формування творчих здібностей в системі сучасної освіти висвітлено у працях багатьох вчених. Зокрема, у загальнопедагогічному контексті творчість як важлива якість особистості була предметом досліджень С. Сисоевої, Г. Балла тощо. Серед інших українських дослідників – Н. Бібік [2], яка підкреслює інтеграцію творчих завдань в освітній процес; І. Коваль [4] і С. Левченко [5], які розглядають особистісно орієнтоване навчання як умову розвитку креативності;

Н. Слюсаренко [13], яка аналізує уроки технологій як середовище для формування індивідуального стилю мислення учнів.

За І. Зязюном [3], творчі здібності – це не просто поєднання уяви й мислення, а система цінностей, що формується через діяльність. Автор підкреслює, що продуктивна творча діяльність у шкільному віці можлива лише за умови внутрішньої мотивації, яка базується на потребі в самореалізації, пізнанні й емоційному задоволенні від процесу.

На думку провідних українських учених, зокрема І. Бега, І. Зязюна, С. Максименка, В. Моляко, розвиток творчості залежить від якості освітнього середовища, суб'єктної позиції учня, педагогічного стилю взаємодії та особливостей навчальної діяльності.

Мета статті – обґрунтувати можливості практичних методів навчання у формуванні творчих здібностей учнів на уроках технологій, визначити їхній вплив на розвиток творчого мислення, самостійності та активізації творчої діяльності здобувачів освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах розвитку української школи питання формування творчих здібностей учнів набуває особливої актуальності. Це зумовлено зміною парадигми освіти – від знанневої до компетентнісної, що передбачає акцент на розвитку в учнів не лише суми знань, а й здатності до самостійного мислення, ініціативи, уяви та самовираження. У контексті цієї трансформації особливого значення набувають уроки технологій, які природно поєднують навчально-практичну й творчо-проектну діяльність учнів, створюючи умови для формування творчих здібностей на основі реального досвіду.

Згідно з концептуальними положеннями Нової української школи, основним завданням навчального процесу є розвиток особистості, здатної мислити критично, генерувати нові ідеї, ефективно комунікувати, співпрацювати в команді, вирішувати комплексні завдання в умовах невизначеності [8]. У цьому контексті розвиток творчих здібностей не є додатковим завданням навчання, а становить його ядро, оскільки без сформованої здатності до новаторства учень не зможе реалізувати себе в суспільстві знань і постійних змін.

Поняття «творчі здібності» у психолого-педагогічній науці трактується неоднозначно, однак більшість дослідників погоджуються, що йдеться про інтегральну властивість особистості, яка виявляється в умінні генерувати нові ідеї, бачити нестандартні способи вирішення проблем, трансформувати знання у практичні продукти. За визначенням Н. Миропольської [7], творчі здібності – це «властивість мислення особистості, що забезпечує створення нового оригінального продукту діяльності в будь-якій сфері». На думку О. Сухомлинської [14], креативність є невід'ємним компонентом інтелектуального розвитку та має розглядатися не як вроджена характеристика, а як така, що формується в процесі навчання.

Показово, що сутність творчих здібностей проявляється не лише у складних ідеях, а й у здатності до удосконалення, оптимізації, комбінування відомих рішень. Це відображено у класифікації творчості, запропонованій українською дослідницею Л. Прокопенко[10]: евристична творчість (генерація нового), репродуктивна (адаптація), комбінаторна (поєднання відомого).

Інтегративний підхід до творчості розвинувся завдяки роботі українського науковця С. Максименка[6], який зазначає, що творча особистість формується лише за умов розвитку емоційно-ціннісної сфери, що супроводжується рефлексивним аналізом власної діяльності. Це означає, що в процесі навчання на уроках технологій доцільно створювати ситуації, що спонукають учнів до роздумів над результатами своєї праці, порівняння варіантів, обговорення ідей у групах, тобто залучення їх до процесу колективної творчості.

Дослідження Г. Балла [1] доводять, що креативне мислення формується лише тоді, коли учень стикається із завданнями, які не мають єдиного правильного розв'язання. Такі умови стимулюють дивергентне мислення, яке є основою креативності. Уроки технологій цілком дозволяють це реалізувати – зокрема через використання методів мозкового штурму, кейс-аналізу, рольових ігор, технік дизайн-мислення тощо.

Досить важливою є й психоемоційна сфера. Учень, залучений до діяльності, яка є для нього значущою, проявляє вищий рівень зацікавленості, що супроводжується емоційним піднесенням, відчуттям власної компетентності та впевненістю. Як стверджує Г. Балл [1], саме позитивна емоційна напруга є необхідною умовою виникнення творчих ідей.

Інша особливість – міжпредметна інтеграція, яка проявляється в залученні знань з фізики, математики, інформатики, екології та мистецтва в процесі проектування. Це сприяє розвитку системного мислення, уміння синтезувати інформацію та формулювати комплексні рішення. Вивчення елементів електроніки, основ 3D-моделювання чи екоорієнтованого дизайну на уроках технологій дає змогу розвивати як технічну, так і гуманітарну складові творчості.

На практиці прояв творчих здібностей може виражатися у створенні інноваційного виробу, нестандартного дизайнерського рішення, оригінальної технічної концепції або навіть у простій ідеї оптимізації процесу виготовлення виробу. Учні, які отримують підтримку з боку вчителя, мають змогу реалізувати власні інтереси й утвердитися як творчі особистості, що є надзвичайно важливим для їхнього подальшого особистісного та професійного розвитку.

У системі шкільної освіти особливу роль у формуванні таких здібностей відіграють предмети, пов'язані з діяльнісним підходом, передусім – уроки технологій. Саме в межах технологічної освіти учень отримує можливість реалізувати власний задум у матеріальній формі – сконструювати виріб, створити модель, здійснити проектне планування або дослідницьку розробку. На думку О. Пометун [9], уроки з елементами проектування та дизайну створюють

природне середовище для самостійної творчої діяльності, що значно ефективніше впливає на розвиток здібностей, ніж традиційне відтворення знань.

Проектна діяльність передбачає активне залучення школярів до різних видів діяльності – інтерактивної, навчально-дослідної тощо, які реалізуються в межах проектної технології та гармонійно поєднуються з іншими сучасними педагогічними підходами: проблемним навчанням, розвитком критичного мислення, комбінованими формами організації навчання.

Практичні методи навчання, зокрема проектна діяльність, відіграють ключову роль у досягненні мети освітнього процесу, спрямованого на розвиток творчих здібностей учнів.

У процесі виконання проектів учень стикається з проблемними ситуаціями, які не мають єдиного правильного розв'язання. Це є ключовою умовою для активації творчого мислення. Саме такі умови, за висновками О. Савченко [11], викликають ефект когнітивного дисонансу, що стимулює пошук нових стратегій дій.

Уроки технологій сприяють також розвитку творчої ініціативи – здатності самостійно формулювати завдання, обрати напрям проекту, методи його реалізації. Дослідження С. Сисоєвої [12] доводять, що формування суб'єктної позиції учня є важливим маркером розвитку його творчого потенціалу.

Сутність творчих здібностей старшокласників тісно пов'язана з їхньою соціалізацією. Презентація власного проекту, публічний захист ідей, участь у конкурсах і STEM-заходах – усе це сприяє формуванню соціальної зрілості, комунікативних навичок, уміння працювати в команді. Такі складові творчості, як уміння домовлятися, аргументувати позицію та відповідати за результат, є не менш важливими ніж власне технічні чи креативні рішення.

Окремої уваги заслуговує роль цифрових технологій у розвитку творчих здібностей. Вони не лише розширюють інструментарій (3D-моделювання, САД-програми, анімаційні редактори), а й формують нову логіку мислення – візуально-просторову, алгоритмічну та комбінаторну. У межах технологічної освіти ці засоби дозволяють учням експериментувати без матеріальних витрат, швидко тестувати гіпотези, створювати інтерактивні презентації.

Широкі можливості для формування творчих здібностей в учнів на уроках технологій забезпечує використання практичних методів навчання. Практичні методи навчання в модулі «Краса і здоров'я» сприяють всебічному розвитку творчих здібностей, зокрема креативного мислення, естетичного смаку, здатності до самовираження, художньої уяви та уміння поєднувати теоретичні знання з практикою. Такий підхід робить навчання не лише ефективним, а й особистісно значущим, мотивуючи учнів до подальшої самореалізації та творчої активності.

Вони доцільні на всіх етапах уроку, забезпечуючи активну участь в освітньому процесі, стимулювання самостійності та креативного мислення.

Під час організаційного моменту та мотивації навчально-пізнавальної діяльності доцільно використати інтерактивні завдання (мінітести, опитування, демонстрація косметичних засобів чи зразків макіяжу), що пов'язані з життєвим досвідом. Це породжує інтерес, пробуджує емоційне сприйняття теми, стимулюється уява та бажання реалізувати себе у творчій діяльності.

На етапі актуалізації знань: аналіз реальних прикладів, самостійне визначення типу шкіри, обговорення засобів догляду, у формі евристичної бесіди або проблемних запитань сприяють розвитку творчості, яке проявляється в умінні висловлювати власну думку, аналізувати та узагальнювати, що є передумовою творчого мислення.

Вивчення нового матеріалу відбувається із застосуванням демонстрацій, пробних дій, самостійного аналізу складу косметичних засобів, вправ із добору кольорової гами або форми зачіски. Так формується вміння знаходити нестандартні рішення, адаптувати знання до індивідуальних особливостей, активізується уява та дизайнерське мислення.

Закріплення навчального матеріалу, яке поступово переходить у етап практичної діяльності, є основним етапом уроку та передбачає виконання практичних завдань –нанесення макіяжу, підбір засобів догляду, складання персонального б'юті-плану, створення візуального образу. Це ключовий момент формування творчих умінь: уміння комбінувати, моделювати, імпровізувати, застосовувати знання у нових ситуаціях. Такий вид діяльності сприяє розвитку самостійності, художнього смаку, здатності створювати нове.

Підведення підсумків (рефлексія та оцінювання) відбувається із використанням методів творчого самоаналізу, взаємооцінювання, презентації виконаних робіт (портфоліо краси, міні-проектів). В учнів формуються навички критичного оцінювання, уміння презентувати результати власної праці, аналізувати успіхи й шукати шляхи вдосконалення.

Отже, за умови системного використання практичних методів, орієнтованих на самостійність, рефлексію та індивідуалізацію освітнього процесу, уроки технологій перетворюються на ефективний інструмент виховання творчої, соціально активної та відповідальної особистості, здатної до самореалізації в умовах сучасного світу.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, творчі здібності старшокласників на уроках технологій виявляються не лише в продуктивному результаті діяльності (створеному виробі чи проекті), а й у цілісному процесі мислення, переживань, рефлексій та ухвалення рішень. Це складна система якостей, яка формується в міжпредметному, особистісному, соціальному й технологічному контексті і є визначальною для становлення інноватора, дослідника, творця.

Оскільки в технологічній освіті переважає практико-орієнтована діяльність, особливого значення набуває вміння трансформувати ідеї в реальний продукт.

Саме тут розкривається не лише інтелектуальна, а й практична креативність. Важливим є не лише кінцевий результат, а й сам процес творчого пошуку, планування, рефлексії, аналізу, тобто глибока пізнавальна – емоційна робота, яка й визначає рівень сформованості творчих здібностей старшокласників. Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо у дослідженні можливостей інтеграції цифрових технологій та інноваційних освітніх підходів у практику технологічної освіти, що дасть змогу вдосконалити методiku формування творчих здібностей учнів, підвищити ефективність практичних методів навчання та забезпечити розвиток творчої, технологічно компетентної особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балл Г. О. Психологічна теорія особистості. *Психологія і суспільство*. URL: <https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/846> (дата звернення: 01.11.2025).
2. Бібік Н. М. Технології: навчальна програма для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Київ : МОН України, 2017. 29 с.
3. Зязюн. І. А. Педагогічна майстерність – Освітньо-науковий портал з метою підвищення педагогічної та управлінської кваліфікації науково-педагогічних кадрів та ін. URL: https://www.pedagogic-master.com.ua/academic_zyazyun/ (дата звернення: 01.02.2026).
4. Коваль І. І. Психолого-педагогічні умови розвитку творчих здібностей школярів. *Обдарована дитина*. 2009. №8. С.20-29
5. Левченко С. Розвиток творчих здібностей. *Психолог*. 2011. № 22-23. С-35-54.
6. Максименко С. Д. Генетика творчості: монографія. Київ: КММ, 2012. 416 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/721597/> (дата звернення: 22.02.2026).
7. Миропольська Н. Є. Художні цінності в життєвому просторі старшокласників: до постановки проблеми. *Welcometo – Digital Library NAES of Ukraine*. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726779/1/Стаття%20худ.цін.в%20жит.пр.ст.-конвертирован.pdf> (дата звернення: 21.01.2026).
8. Нова українська школа. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/nush/> (дата звернення: 01.03.2026).
9. Пометун О. П. Формування критичного мислення учнів у процесі навчання прав людини *Чтиво*. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pometun_Olena/Formuvannia_krytychnoho_myslennia_uchniv_u_protsezi_navchannia_prav_liudyny/ (дата звернення: 06.03.2026).
10. Прокопенко Л.М. Креативна освіта: теорія і практика. Харків: Основа, 2020. 208 с.
11. Савченко О. Я. Розвиток творчих здібностей учнів у навчально-виховному процесі. *Педагогічна думка*. 2011. № 2. С. 15–21.
12. Сисоєва С. О. Соціальні, психологічні та педагогічні підходи до визначення творчої особистості. *Welcome to – Digital Library NAES of Ukraine*. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711902/1/Guz-Sys-mon.pdf-pages-23-56.pdf> (дата звернення: 25.02.2026).
13. Слюсаренко Н.В. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання. *Педагогічний альманах: зб. наук. праць*. Редкол.: В.В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2013. Вип. 18. С. 32-37.
14. Сухомлинська О.В. Індивідуалізація освітнього процесу в контексті компетентнісного підходу. *Освіта і управління*. 2020. № 4. С. 20–23.

URL: <http://oippo.vntu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/indyvidualizacia-sukhomlynska.pdf>
(дата звернення: 25.02.2026).

REFERENCES

1. Ball H. O. Psykholohichna teoriia osobystosti [Psychological Theory of Personality.] *Psykholohiia i suspilstvo*. URL: <https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/846> (data zvernennia: 01.11.2025). [in Ukrainian]
2. Bibik N. M. Tekhnolohii: navchalna prohrama dlia 10–11 klasiv zakladiv zahalnoi serednoi osvity [Technologies: Curriculum for Grades 10–11 of Secondary Education Institutions]. Kyiv : MON Ukrainy, 2017. 29 s. [in Ukrainian]
3. Ziazium. I. A. Pedahohichna maisternist – Osvitno-naukovyi portal z metoiu pidvyshchennia pedahohichnoi ta upravlinskoi kvalifikatsii naukovo-pedahohichnykh kadriv ta in. [Teaching Skills – Educational and Scientific Portal Aimed at Improving the Pedagogical and Managerial Qualifications of Scientific and Pedagogical Staff, etc.] URL: https://www.pedagogic-master.com.ua/academic_zyazyun/ (data zvernennia: 01.02.2026). [in Ukrainian]
4. Koval I. I. Psykholoho-pedahohichni umovy rozvytku tvorchykh zdibnostei shkoliariv [Psychological and Pedagogical Conditions for the Development of Creative Abilities of Schoolchildren]. *Obdarovana dytyna*. 2009. No 8. С.20-29. [in Ukrainian]
5. Levchenko S. Rozvytok tvorchykh zdibnostei [Development of Creative Abilities]. *Psykholoh*. 2011. No 22-23. S-35-54. [in Ukrainian]
6. Maksymenko S. D. Henetyka tvorchosti [Genetics of Creativity]: monohrafiia. Kyiv: KMM, 2012. 416 s. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/721597/> (data zvernennia: 22.02.2026). [in Ukrainian]
7. Myropolska N. Ye. Khudozhni tsinnosti v zhyttievomu prostori starshoklasnykiv: do postanovky problem [Artistic Values in the life Space of High School Students: to the Statement of the Issue]. Welcome to – Digital Library NAES of Ukraine. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726779/1/Stattia%20khud.tsin.v%20zhyt.pr.st.-konvertyrovan.pdf> (data zvernennia: 21.01.2026). [in Ukrainian]
8. Nova ukrainska shkola [New Ukrainian School]. Instytut modernizatsii zmistu osvity. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/nush/> (data zvernennia: 01.03.2026). [in Ukrainian]
9. Pometun O. P. Formuvannia krytychnoho myslennia uchniv u protsesi navchannia prav liudyny [Developing Students' Critical Thinking in the Process of Teaching Human Rights]. *Chytyvo*. URL: https://chytyvo.org.ua/authors/Pometun_Olena/Formuvannia_krytychnoho_myslennia_uchniv_u_protsesi_navchannia_prav_liudyny/ (data zvernennia: 06.03.2026). [in Ukrainian]
10. Prokopenko L.M. Kreatyvna osvita: teoriia i praktyka [Creative Education: Theory and Practice]. Kharkiv: Osnova, 2020. 208 s. [in Ukrainian]
11. Savchenko O. Ya. Rozvytok tvorchykh zdibnostei uchniv u navchalno-vykhovnomu protsesi [Development of Students' Creative Abilities in the Educational Process]. *Pedahohichna dumka*. 2011. No 2. S. 15–21. [in Ukrainian]
12. Sysoieva S. O. Sotsialni, psykholohichni ta pedahohichni pidkhody do vyznachennia tvorchoi osobystosti [Social, Psychological and Pedagogical Approaches to Defining a Creative Personality]. Welcome to – Digital Library NAES of Ukraine. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711902/1/Guz-Sys-mon.pdf-pages-23-56.pdf> (data zvernennia: 25.02.2026). [in Ukrainian]
13. Sliusarenko N.V. Rozvytok tvorchykh zdibnostei uchniv na urokakh trudovoho navchannia [Development of Students' Creative Abilities in Labor Training Lessons]. *Pedahohichniy almanakh: zb. nauk. prats.* Redkol.: V.V. Kuzmenko (holova) ta in. Kherson: KVNZ «Khersonska akademiia

перервної освіти», 2013. Вип. 18. С. 32-37.

[in Ukrainian]

14. Sukhomlynska O.V. Individualizatsiia osvithnoho protsesu v konteksti kompetentnisnoho pidkhodu [Individualization of the Educational Process in the Context of a Competency-based Approach]. *Osvita i upravlinnia*. 2020. No 4. S. 20–23. URL: <http://oippo.vntu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/indyvidualizacia-sukhomlynska.pdf> (data zvernennia: 25.02.2026). [in Ukrainian]

DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVE ABILITIES IN TECHNOLOGY LESSONS BY MEANS OF PRACTICAL TEACHING METHODS

Nataliia SYMONOVYCH

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Vocational Education,
Labor Training and Technologies Department
of Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0000-0002-3384-5152

e-mail: nataliia.symonovych@rshu.edu.ua

Olena SHURYN

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Vocational Education,
Labor Training and Technologies Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0000-0002-8804-7860

e-mail: olena.shuryn@rshu.edu.ua

Kateryna KURYSHKO

Technology Teacher at
Lyceum of Nemovychi Sarny district,
Rivne region
Nemovychi, Ukraine

ORCID:0009-0007-1016-9861

e-mail: katrysamarkovaaa@gmail.com

Abstract. The article considers the problem of forming students' creative abilities in technology lessons using practical teaching methods in the conditions of modern transformation of the educational process. The relevance of the study is due to the need to develop a creative, proactive, competent personality capable of independent thinking, project work and practical application of knowledge in various spheres of life. The importance of the educational field of «Technology» as an effective environment for the development of creativity, technical thinking, imagination, artistic and aesthetic taste and the ability to self-realization of students is substantiated.

The article analyzes scientific approaches to interpreting the essence of creative abilities in psychological and pedagogical literature and identifies the role of the activity approach in the formation of the creative potential of students. It has been established that the effectiveness of the development of creative abilities largely depends on the use of practical teaching methods that ensure

the active participation of students in educational, cognitive and creative project activities. Particular attention is paid to project activities, problem-based learning, interactive methods, methods of creative search, self-analysis and reflection.

The possibilities of using practical teaching methods at different stages of the technology lesson are revealed, in particular in the module «Beauty and Health». Their influence on the development of independence, creative thinking, the ability to improvise, making non-standard decisions and creating one's own educational product is characterized. It is determined that the systematic use of practical teaching methods contributes to the formation of a creative, socially active and technologically competent personality of the student.

Keywords: creative abilities, technology lessons, practical teaching methods, technological education, creative thinking, project activities, creativity, innovative educational approaches.

Стаття надійшла до редакції 12.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 26.03.2026 р.

Стаття опублікована 15.06.2026 р.